

3. Медведок Є.К. Реалізація міжпредметних зв'язків як умова інтеграції змісту освіти / Є.К. Медведок // Біологія. – 2004. – № 9. – С. 15–18.

4. Навчальна програма Біологія і Екологія 10-11 класи профільний рівень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

5. Нова Українська Школа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nus.org.ua/>

6. Кремень В.Г. Основні засади розвитку освіти України / Василь Григорович Кремень. – Київ: Тернопіль, 2004.

7. Проценко І.В. Інтегрований підхід до загальної біологічної освіти в умовах спеціалізації навчально-виховного процесу / І.В. Проценко // Біологія. – 2005. – № 1. – С. 23–25.

Лім К.Е.

студент,

Херсонський державний університет

**НАВЧАННЯ РЕФЛЕКСИВНОГО ЧИТАННЯ
УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ
(НА ПРИКЛАДІ ТВОРУ «THE SMILE» R. BRADBURY)**

Рефлексія та рефлексивне мислення відіграє важливу роль у сучасному освітньому процесі. Для ефективного викладання та у свою чергу, засвоєння іноземної мови, метою і засобом якої є іншомовне спілкування, важлива особистість, насамперед, викладача, його знання психології, широкий кругозір, вміння залучити до процесу спілкування, створити оптимальні для нього умови, враховувати індивідуально-психологічні особливості, особистісні характеристики учнів – учасників спілкування, їх психологічну сумісність, стиль пізнавальної діяльності, мовні особливості суб'єктів, вплив вербальних і невербальних компонентів психіки на оволодіння мовою, особливості мотивації і пам'яті, рівень розвитку абстрактного мислення.

Таким чином, необхідно приділяти особливу увагу вивченню особистості того, хто навчається, його потребам і факторам, що впливають на успішність навчання.

Рефлексивне читання з'явилося порівняно недавно, проте, вивчивши суть рефлексії і встановивши особливості і місце процесу «читання», ми можемо підвести підсумок і охарактеризувати рефлексивне читання як процес, суть якого полягає в тому, щоб не просто прочитати текст, а залучитися до нього, зрозуміти його сенс, ідею, після чого дати власну думку і оцінку, ґрунтуючись на своїх почуттях і самосвідомості.

Рефлексивне читання має на увазі оволодіння такими вміннями як: передбачення змісту предметного плану тексту по заголовку; розуміння основної думки тексту; формування системи аргументів; зіставлення різних точок зору і джерел інформації щодо заданої тематики; виконання смислового згортання виділених фактів і думок; розуміння призначення різних видів текстів; розуміння імпліцитної інформації тексту (інформація, яка явно в тексті не виражена, але існує, як підтекст і може бути домислена читачем), зіставлення ілюстративного матеріалу з інформацією тексту; вираження інформації тексту у вигляді коротких записів або есе; розрізнення теми і підтеми тексту; постановка перед собою цілі читання, спрямованого на розуміння корисної в даний момент інформації; використання різної техніки розуміння прочитаного; аналіз зміни свого емоційного стану в процесі читання; розуміння душевного стану персонажів тексту і співпереживання їм.

Учні мають бути допитливими і мати новаторські ідеї, які можуть застосовувати, творити, і об'єднувати знання, щоб забезпечувати рішення проблем/задач. Це той ідеал, якого усі учителі і учні повинні прагнути досягти. Виникає питання, чи здатні учні досягти цих ідеалів і якщо ні, то як їм може допомогти вчитель.

Визначивши суть ключових понять, можна зробити висновок, що читання займає особливе місце при навчанні іноземній мові, а рефлексія є специфічною рисою такого інноваційного виду як рефлексивне читання. Отже, в нашому подальшому дослідженні буде доведена безпосередня ефективність систем навчання рефлексивного читання як засобу розвитку усної мови.

Розглянемо більш детально мету та схему проведення прийому «Сенквейн» описаний у навчально-методичному посібнику для вчителів (Козира В.М.) [10, с. 36]:

Сенквейн – короткий неримований вірш з 5 рядків має схожість з японською поезією, винайдений американською поетесою Аделаїдою Крепс. Має структуру: п'ять рядків, кількість слів в кожному рядку

строго регламентована: іменник, два прикметника, три дієслова, вираз із чотирьох слів та іменник. Правила складання сенкана:

– 1-й рядок – *1 слово* – головна тема чи об'єкт обговорення (іменник чи займенник).

– 2-й рядок – *2 слова*, що описують властивості, ознаки, характеристики об'єкта (прикметники, дієприкметники).

– 3-й рядок – *3 слова*, що описують дії, характерні для об'єкта (дієслова, дієприкметники).

– 4-й рядок – *фраза з 4-х слів*, де автор висловлює особисте ставлення до теми.

– 5-й рядок – *слово-резюме*, ключова характеристика або нова інтерпретація об'єкта.

Приєм «Сенквейн» є цікавим для учнів і має багато позитивних моментів: забезпечує міжпредметні зв'язки, розвиває творчі здібності учнів, викликає інтерес і навіть захоплення предметом, процесом навчання в цілому.

Пропонуємо приклад сенквейну із прочитаного твору «The Smile»

R. Bradbury:

Community

Doomed and cheap

Scoffing, misthinking, destroying

People without bright future

A boy

Цей прийом добре розвиває образне мислення, концентрацію знань, допомагає переосмисленню отриманої інформації, вираженню своєї позиції щодо теми, а також мотивує до вивчення нових понять. Застосовується як творчий підсумок прочитаного, вивченого на уроці матеріалу.

Отже, використовуючи такий прийом як «сінквейн» (п'ятивірш) А. Крепс, учитель допомагає учням розвинути навичку рефлексивного мислення та використовувати текст, як джерело інформації більш продуктивно. Такий прийом здатен посилювати механізми рефлексії, навчати рефлексивному читанню, технологічно його забезпечувати.

Список використаних джерел:

1. Козира В.М. Технологія розвитку критичного мислення у навчальному процесі: навчально-методичний посібник для вчителів / В.М. Козира. – Тернопіль: ТОКІППО, 2017. – 60 с.